

VERBOND VAN ONTGINNINGS- BEDRIJVEN

JAARVERSLAG
2024

Dit verslag is een publicatie van het Verbond van ontginningsbedrijven

Verantwoordelijke uitgever: Sébastien LOISEAU, Fediex – rue Edouard Belin 7 – B – 1435 Mont-Saint-Guibert

Ontwerp en lay-out: Marc LAURENT, Images de marc

Illustraties: Serge DEHAES

Foto voorblad: Jacky WUELCHE, groeve Trageco

Foto's binnenin: Fediex, tenzij anders vermeld

Editoriaal

Het is mij een genoegen om dit jaarverslag *new look* te mogen inleiden, dat dynamischer en directer is en enkele strategische uitdagingen van het verbond belicht, zoals het belang van lokale bevoorrading en de ontmoeting met stakeholders op het terrein.

Het jaar 2024 heeft ons laten zien dat we meer dan ooit moeten leren omgaan met heel wat onzekerheden. Het is dan ook van cruciaal belang voor ons verbond om onze communicatie te heroriënteren op het essentiële en onmisbare karakter van onze beroepen, en eraan te herinneren **dat elke Belg, zonder het te weten, dagelijks 20 kg aggregaten en 150 gram kalk verbruikt.**

De nieuwe Waalse regering heeft naar ons geluisterd en haar regionale beleidsverklaring bevat talrijke toezeggingen, waaronder die om verder te bouwen aan “sectoren waarin Wallonië een belangrijke speler is” en met name “de ontginningsindustrie”. We wachten nu op concrete maatregelen om de sector te ondersteunen, ondermeer op het gebied van administratieve vereenvoudiging.

Het jaar 2024 werd ook gekenmerkt door een belangrijke verandering binnen het Verbond. Michel Calozet, die jarenlang afgevaardigd bestuurder was, droeg de leiding over aan Sébastien Loiseau. Michel gaat echter niet met pensioen: hij zet zijn engagement bij Fediex voort als secretaris-generaal.

Dit jaar was ook rijk aan evenementen voor Fediex, met name de organisatie van de algemene vergadering van de EAA, de Europese federatie voor aggregaten, die alle belangrijke spelers uit de ontginningssector samenbrengt, en de organisatie van de eerste “Gebruikersdag” met als thema “Aggregaat: partner van een wereld in transitie”, waardoor belanghebbenden uit de publieke, private en academische sector het belang van ondersteuning van lokale bevoorrading konden benadrukken.

2024 is ook het einde van de eerste opleidingscyclus voor “groevegids” die door Fediex werd opgestart, met de steun van de vzw Education Environnement. Dit initiatief bevestigt nogmaals de bereidheid van de exploitanten om hun deuren open te stellen en de essentiële functie van onze groeven te benadrukken, zowel vanuit economisch als ecologisch oogpunt.

Wat betreft de economische en conjuncturele situatie in 2024 lijkt zich, in vergelijking met de neerwaartse trend van de afgelopen jaren, een zekere stabilisatie af te tekenen. De sector blijft echter zeer voorzichtig ten aanzien van de toekomstige ontwikkelingen.

Frédéric DE VISSCHER

Inhoudstafel

2024. Verkiezingsjaar XXL	6
Essentiële toeleveringsketens	10
Bijzondere aandacht voor onze partners	14
Groevegidsen: brengen kennis over in het hart van de groeven...	20
De ontginningsindustrie in cijfers	22
Analyse en opvolging van dossiers 2024.....	26
Het Fediex-team.....	32

Aan dit verslag werd meegewerkt door

De dames Myriam De Marrez en Céline Petit

De heren Michel Calozet, Frédéric De Visscher (voorzitter van Fediex),
Jeremy Defacqz, Sébastien Loiseau, Rémy Parent en Thierry Vanmol

2024 Verkiezings- jaar **XXL**

Er zijn vier cruciale uitdagingen geïdentificeerd om de duurzame transitie in de steengroeve- en kalkovensector in België te blijven ondersteunen:

- ▼ *Essentiële autonomie/voorzieningszekerheid*
- ▼ *De circulariteit van steen*
- ▼ *De valorisatie van het grondgebied*
- ▼ *De koolstofarme energietransitie*

2024: Verkiezingsjaar XXL

In 2024 beleefde België een XXL-verkiezingsjaar, met federale, gewestelijke, Europese, provinciale en gemeentelijke verkiezingen die slechts over enkele maanden waren gespreid.

Net als bij eerdere verkiezingen kwam Fediex in actie met een duidelijk memorandum om zijn prioriteiten te verdedigen. Gezien de vele uitdagingen en crisissen waarmee de wereld de afgelopen jaren werd geconfronteerd, blijft de sector een overgang naar een duurzamere en veerkrachtigere samenleving ondersteunen.

In dit memorandum benadrukt Fediex de essentiële rol van de waardeketens van steen en kalk in de uitdagingen op het gebied van autonomie en voorzieningszekerheid, de bijdrage van de sector aan de circulaire economie, de visie op de groeve als multifunctioneel gebied

en, ten slotte, de inspanningen van de sector om zijn ecologische voetafdruk te verkleinen en bij te dragen aan de doelstellingen van klimaatneutraliteit tegen 2050.

Enkele concrete verzoeken van Fediex zijn:

- ▼ Voortzetting van de dynamiek bij de behandeling van dossiers voor wijzigingen van sectorplannen;
- ▼ Erkenning van de waardeketens van steen en kalk als essentieel;
- ▼ Invoering van een kader voor de re-integratie van hoogwaardig gerecycleerd beton in natuurlijke aggregaten en de creatie van reïntegratieketens binnen de ontginningslocaties (ondersteuning van ecologisch ontwerp);

- ▼ Het opheffen van het verbod op de uitvoering van hernieuwbare projecten in de SGIB's (sites van groot biologisch belang) en het ondersteunen van de uitvoering van agrivoltaïsche projecten in gebieden die grenzen aan groeven;
- ▼ De goedkeuring door de autoriteiten van een routekaart voor decarbonisatie om CO₂-afvangprojecten te ondersteunen en de implementatie van een adequaat regelgevingskader voor het transport en de valorisatie/opslag van CO₂ te ondersteunen;
- ▼ De implementatie van haalbare en voor alle bedrijven, ook de kleinste, toepasbare koolstofovereenkomsten;

Een ambitieuze regionale beleidsverklaring

De nieuwe Waalse regering heeft op maandag 15 juli 2024 de eed afgelegd. Fediex werd ontvangen door de formateurs in het Waalse Parlement en bracht de uitdagingen op het vlak van ruimtelijke ordening en administratieve vereenvoudiging naar voren. De regionale beleidsverklaring die de meerderheidsovereenkomst 'bezegelt', heeft administratieve vereenvoudiging tot een van de belangrijkste doelstellingen van de volgende Waalse regering gemaakt, maar ook ...

Overzicht van enkele toezeggingen van de nieuwe meerderheid:

- ▼ "De regering wil een **ambitieuze** en **onbevangen industriebeleid** voeren dat **bijdraagt aan de herstructurering van de Europese industrie en haar strategische autonomie** ..."
- ▼ "De regering zal ook **inspelen op sectoren waarin Wallonië een belangrijke speler is, zoals de verwerkende en ontginningsindustrie** ..."
- ▼ "De regering zal een **voortdurende dialoog tot stand brengen tussen de industriële wereld en de regionale autoriteiten** en een kader creëren om dit **platform voor directe en voortdurende communicatie** te formaliseren."
- ▼ "De relatie tussen de overheid en het bedrijfsleven zal gebaseerd zijn op een **principe van vertrouwen met een maximale 'gebruikersgerichtheid'**, met als doel de **administratieve lasten als gevolg van het gebruik van regionale regelingen tot een minimum te beperken**."

Een presentatie tijdens de AV en ontmoetingen op het terrein

Het memorandum van Fediex werd voorgesteld tijdens de **algemene vergadering** in de **groeve van Yvoir (SECY – Group De Cloedt nv)**.

Dit evenement, dat samen met **AKT for Wallonia** werd georganiseerd, bracht een panel van hooggeplaatste politici en institutionele vertegenwoordigers samen, wat het strategische belang van de groevesector voor duurzame ontwikkeling van Wallonië bevestigt.

Het debat, geleid door journalist **Martin Buxant**, leidde tot een rijke en constructieve uitwisseling met verschillende leden van de federale regering: **Pierre-Yves Dermagne**, **David Clarinval**, **Georges Gilkinet** en **Yvan Verougs-traete**, voorzitter van de politieke vergadering van *Les Engagés*.

Om een nog beter inzicht te krijgen in de realiteit van de sector, heeft Fediex ook zijn memorandum gepresenteerd tijdens ontmoetingen in het veld met verschillende politieke vertegenwoordigers, zoals in de groeve van Tellier des Prés of de groeve van La Préalle.”

Deze constructieve discussies hebben de gezamenlijke wil aan het licht gebracht om de rol van de ontginningssector in een duurzamere en veerkrachtigere economie te versterken.

© Céline Petit

A low-angle photograph of a towering, grey rock cliff. The rock face is textured with vertical fissures and horizontal layers. At the top, some green trees are visible against a clear blue sky. In the bottom right corner, a person wearing a bright yellow safety vest, blue jeans, and a white hard hat stands on a dark, rocky path, looking up at the cliff. This person provides a sense of scale to the immense height of the rock face.

De essentiële **toeleverings-** **ketens**

© C. Vincent

In ons memorandum met het oog op de verkiezingen van 2024 schreven we: *“De verschillende crisissen op het gebied van gezondheid, geopolitiek en klimaat hebben aangetoond, en tonen nog steeds aan, hoe essentieel het is om te kunnen beschikken over lokale toeleverings- en productieketens voor goederen en materialen om aan de behoeften van de transitie te kunnen voldoen. Het gebruik van lokale ketens versterkt de veerkracht van onze economische en sociale systemen. Een economie die zelfvoorzienend is op het gebied van grondstoffen is een sterke economie.”*

Als reactie op de hierboven genoemde crisissen hebben Europa en de lidstaten zich tot nu toe vooral gericht op het ondersteunen van zogenaamde “kritieke” sectoren of materialen (zeldzame materialen). Fediex pleit ervoor dat de autoriteiten evenveel aandacht besteden aan lokale toeleveringsketens voor grondstoffen, die weliswaar niet als ‘kritiek’ kunnen worden beschouwd, maar niettemin van essentieel belang zijn voor het leven en de economie van het land.

Om een externe blik op deze kwestie te werpen, hebben we verschillende vooraanstaande stakeholders aan het woord gelaten: Mevrouw F. Thewissen, hoofdingenieur-directeur van Ponts & Chaussées bij SPW MI, de heren F. Collinge, directeur van Industries Groupe - groep Wanty, B. Gilson, CEO van Infrabel en H. Kempenaers, algemeen directeur van Embuild.

Deze waardevolle inzichten bevestigen het belang van lokale ketens, maar wijzen ook op de voorwaarden die nodig zijn om ze in stand te houden.

INTERVIEWS

Hugues KEMPENEERS

Algemeen directeur
van Embuild

Waarom is zelfvoorziening op het vlak van materialen zo belangrijk voor de bouwsector in België?

Omdat het de continuïteit van de bouwprojecten garandeert, onze afhankelijkheid van import vermindert en de lokale werkgelegenheid ondersteunt. Lokale toeleveringsketens zijn een belangrijke hefboom voor de herindustrialisering van Wallonië en beperken de ecologische voetafdruk van het transport.

Er wordt vaak verwezen naar “kritieke” grondstoffen. Maar wordt de rol van essentiële materialen niet onderschat?

Absoluut. Zand, granulaten, steen of kalk worden misschien niet als “kritiek” beschouwd, maar zonder deze materialen zouden er geen woningen, wegen of infrastructuur bestaan. Ze vormen de onzichtbare maar onmisbare basis van onze economie en de transitie.

Wat zou er moeten worden gedaan om lokale sectoren beter te ondersteunen en onze autonomie op lange termijn te waarborgen?

Hun strategisch karakter erkennen, voor een veilige en snellere toekenning van vergunningen zorgen, het recycleren stimuleren en lokale materialen bij openbare aanbestedingen promoten. Dit is een essentiële voorwaarde voor de herindustrialisering en economische soevereiniteit van Wallonië.

Fabien COLLINGE

Directeur Industries
Groupe Wanty

Waarom is het belangrijk voor Wanty (de aannemers) om een groeve in de buurt te hebben?

Onze concurrentiepositie hangt rechtstreeks af van de nabijheid van groeven: transport kan al snel meer kosten dan het materiaal zelf. Een nabijgelegen groeve betekent ook een kleinere ecologische voetafdruk, meer flexibiliteit en een betere kennis van de kwaliteit van de materialen.

Welke rol(len) spelen lokale ketens in uw activiteiten?

In ons vak is alles lokaal: bouwplaatsen, personeel, machines, materialen. Het beschikken over een lokale toeleveringsketen is vaak een voorwaarde voor de uitvoering van een bouwproject. Het concurrentievermogen hangt grotendeels af van het vermogen om zowel arbeidskrachten als materialen aan te trekken.

Welke moeilijkheden doen zich voor wanneer lokale toeleveringsketens niet (meer) toegankelijk zijn?

Zonder lokale ketens lopen we het risico op onderbrekingen of vertragingen in de bevoorrading, waardoor bouwprojecten vertraging oplopen en het betalen van kosten en respecteren van deadlines in gevaar komt. In een sector die zo competitief is, is dat een risico dat we ons niet kunnen veroorloven.

Is het voor een groep als Wanty noodzakelijk om te investeren in lokale toeleveringsketens?

Ja, dat garandeert onze bevoorrading en stelt ons in staat om de controle te behouden. Dankzij onze eigen lokale productiemiddelen – sorteercentrum, betoncentrale, asfaltcentrale en groeven – winnen we aan flexibiliteit en kwaliteit.

BENOIT GILSON

Algemeen directeur
Infrabel

In hoeverre draagt het gebruik van lokale ketens bij aan een duurzamere mobiliteit en een kleinere ecologische voetafdruk van het spoorwegtransport?

Door gebruik te maken van lokale ketens kunnen transportafstanden en dus CO₂-uitstoot worden verminderd, terwijl tegelijkertijd de lokale economie wordt ondersteund en het spoorwegnet optimaal wordt benut. Deze aanpak is een essentiële hefboom om de doelstellingen van "Vision Rail 2040" te bereiken, die de spoorwegen als pijler van duurzame mobiliteit positioneert.

Ziet u mogelijkheden om te innoveren op het gebied van logistiek of het gebruik van lokale materialen om de infrastructuur efficiënter en duurzamer te maken?

Ja. Infrabel zet in op innovatie om de logistiek efficiënter en duurzamer te maken, door gebruik te maken van digitale tools en artificiële intelligentie om de treinverkeerstromen te optimaliseren. De samenwerking met lokale partners die hoge duurzaamheidsnormen hanteren, garandeert een kwalitatief hoogstaande infrastructuur. Bovendien vergemakkelijkt de versterking van de intermodaliteit, bijvoorbeeld met bimodale locomotieven, het end-to-endvervoer en vermindert het het aantal manoeuvres, wat bijdraagt aan een milieuvriendelijker vervoer.

Hoe belangrijk is het om deze bevoorrading veilig te stellen?

Het veiligstellen van de bevoorrading is cruciaal om de stabiliteit en efficiëntie van het spoorwegnet te garanderen. De leden van Fediex spelen een strategische rol als essentiële leveranciers van materialen (ballast, bouwcomponenten) en belangrijke klanten van het spoorvervoer. Lokaal inkopen bij duurzame partners versterkt de veerkracht van het netwerk en zorgt voor de continuïteit van de openbare dienstverlening, de betrouwbaarheid van de logistieke ketens en de realisatie van infrastructuurprojecten die nodig zijn voor de 'modal shift'.

Frédérique Thewissen

Hoofdingenieur-
directeur van Ponts &
Chaussées bij SPW MI

Hoe integreert u als overheidsinstantie de uitdaging van strategische autonomie in het infrastructuurbeleid en in overheidsopdrachten?

Deze strategische uitdaging van autonomie vereist een vermindering van externe afhankelijkheden. Dit geldt uiteraard ook voor openbare infrastructuurprojecten. De voorkeur moet worden gegeven aan lokale ketens, met name voor producten waarvan de transportkosten snel hoger zijn dan de aankoop-prijs, zoals het geval is voor aggregaten.

Kunnen certificering en kwaliteitsnormen een rol spelen bij het ondersteunen van lokale materiaalketens?

Vóór de CE-markering hadden de overheden al een vrijwillige certificering ingevoerd om de constante kwaliteit van de in bouwwerken gebruikte producten te garanderen. Sinds de CE-markering verplicht is, heeft QUALIROUTES systematisch gekozen voor het meest veeleisende AVCP-niveau. De specificaties van producten en bouwwerken zijn gebaseerd op de relevante technische normen, en de SPW ondersteunt deze aanpak door middel van de toepassing van het document QR/A.3.

Welke concrete maatregelen worden momenteel genomen of zouden volgens u door de overheid moeten worden versterkt of ingevoerd om het gebruik van lokale materialen aan te moedigen?

Het doel is om het juiste product op de juiste plaats te gebruiken. Studies tonen aan dat transport een veel grotere ecologische voetafdruk heeft dan productie. Bij gelijke kwaliteit is het dus logisch om de voorkeur te geven aan lokale materialen. Ten slotte wordt er momenteel nagedacht over de CO₂-prestaties en kunnen er in de toekomst eisen worden opgenomen in overheidsopdrachten.

Bijzondere aandacht voor **onze partners**

Vertrouwen en samenwerking vormen de basis voor een duurzame ontwikkeling van de sector.

Gedurende het hele jaar heeft Fediex zijn banden met zijn institutionele, economische en Europese partners versterkt. Deze ontmoetingen en gezamenlijke initiatieven hebben de dialoog, het wederzijds begrip en het zoeken naar concrete oplossingen bevorderd ten dienste van een verantwoordelijke, innovatieve en in zijn grondgebied verankerde industrie.

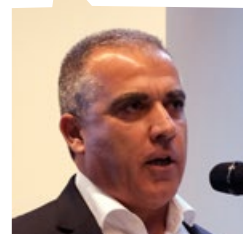
Algemene vergadering van EAA – Aggregates Europe

In juni 2024 had Fediex de eer om in Namen een seminar te organiseren in het kader van zijn jaarlijkse dag van de ontginnings- en kalkindustrie, onder toezicht van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie. Ons verbond had ook het voorrecht om de Algemene vergadering van de EAA te organiseren, een erkenning die getuigt van de plaats die Fediex inneemt binnen de Europese sector en waar

we bijzonder trots op mogen zijn. Deze evenementen brachten vertegenwoordigers van nationale federaties, bedrijven en Europese instellingen samen rond gemeenschappelijke uitdagingen voor de aggregatenindustrie. Uit de gesprekken bleek dat er een gedeelde wil bestaat om de samenwerking over de grenzen heen te versterken, goede praktijken te bevorderen en de belangen van de ontginningsindustrie te verdedigen.

Antonis Latouros, Voorzitter van Aggregates Europe (EAA)

“De algemene vergadering van 2024 in Namen, die voortreffelijk werd georganiseerd door FEDIEX, benadrukte onze eenheid en vastberadenheid voor een duurzame toekomst.”

Gebruikersdag

De gebruikersdag is een evenement dat door Fediex wordt georganiseerd met als doel een ontmoetingsplaats en dialoog te creëren tussen bedrijven uit de ontginningssector en de afnemers die hun producten dagelijks gebruiken. Het doel is om de diversiteit van de toepassingen van materialen uit groeven te benadrukken, concrete ervaringen uit te wisselen en discussies op gang te brengen over kwaliteit, innovatie en duurzaamheid. Dit initiatief past in de inspanningen van Fediex om de banden binnen de sector te versterken en de essentiële bijdrage van de sector aan de economie en de samenleving aan te tonen.

De eerste editie vond plaats op 25 oktober 2024 in het Kasteel van Edingen. Het specifieke thema was “Aggregaat: partner van een wereld in transitie” en er werd aandacht besteed aan kwesties als circulariteit, duurzaamheid en het lokale karakter van de sector.

De namiddag stond in het teken van een bezoek aan de installaties van CUP (Carrière Unies de Porphyre) in Lessines.

“Door gebruik te maken van lokale aggregaten kunnen we de transportkosten verlagen, de ecologische impact beperken en onze regionale middelen optimaal benutten, terwijl we tegelijkertijd de lokale economie ondersteunen.”

Ontmoeting met de partners

Met het VBO

Op 30 augustus 2024 organiseerde Fediex voor het VBO (VBO-FEB) een praktijkbezoek om de realiteit en de uitdagingen van de sector te delen. Het programma omvatte een bezoek aan de groeve van Quenast (Heidelberg Materials) en de groeven van Henegouwen (SigmaRoc): twee sites die zowel het economische belang van aggregaten en blauwe hardsteen illustreren, als de logistieke uitdagingen (transport, “maten en gewichten”) en de duurzaamheidsmaatregelen (recyclage, waterbeheer, innovatie). Dit bezoek was ook een gelegenheid om de sterke banden tussen beide verenigingen te bevestigen.

Pieter Timmermans, CEO van het VBO

“We werden door Fediex op de beste manier ontvangen in de steengroeven van Quenast en Henegouwen. In een sector die zo strategisch is als de ontginningsindustrie, is het essentieel om te zorgen voor een stabiel regelgevend kader, een voorspelbaar energiebeleid en erkenning van de industriële rol van deze bedrijven in de duurzame transitie. Fediex belichaamt dit vermogen om innovatie, lokale verankering en verantwoordelijkheid voor het milieu te combineren. Dit bezoek illustreert perfect onze bereidheid om te blijven luisteren naar wat er op het terrein gebeurt.”

Met de SPW Mobiliteit & Infrastructuur

In februari 2025 organiseerde Fediex een bezoek aan de groeve van Gaurain-Ramecroix (Holcim) voor de delegatie van SPW Mobiliteit & Infrastructuur.

Het doel van de bijeenkomst was om concreet de productiebeperkingen en de vooruitzichten van de sector te presenteren en operationele prioriteiten te delen (evenwicht tussen produc-

tie en markt, mengen aan de bron, valorisatie van ontgonnen grond, optimalisatie van zand en grind, afzetmarkten voor “all-coming”).

De discussies gingen ook over milieuprestatie-indicatoren (EPD, CO₂-schaal) en levenscyclusanalyse. Deze bijeenkomst maakte het mogelijk om de praktische samenwerking met de Waalse overheid te versterken met het oog op duidelijke en gedeelde richtlijnen.

Bezoek aan de bouwplaats van de toekomstige “tunnel onder de Schelde”:

De groeven openen niet alleen hun deuren, ze gaan ook naar hun partners toe, op hun terrein. Zo brachten de leden van de raad van bestuuren de Economische Commissie van FedieX in september 2024 een bezoek aan Zeebrugge om de productiefaciliteiten van de toekomstige “tunnel onder de Schelde” te bezichtigen, één van de belangrijkste onderdelen van de Oosterweelverbinding in Antwerpen. Dit uitzonderlijke pro-

ject wordt uitgevoerd door BESIX, DEMA Group, Jan De Nul Group en Stadsbader Group, onder de koepel van de tijdelijke vereniging COTU.

Het gaat om een van de grootste infrastructuur- en stedenbouwkundige projecten ooit in België. Acht betonnen modules, met een totale lengte van 1,8 km en een gewicht van bijna 60.000 ton per stuk, worden via de Noordzee naar Antwerpen vervoerd! Dit project, dat in een recordtijd (1,5 jaar) werd gebouwd, maakt optimaal gebruik van lokale hulpbronnen.

Groeven- sen: brengen kennis over in het hart van de groeven

Met de steun van het Waals Gewest is Fediex in 2024 een ambitieus opleidingsprogramma gestart voor twintig gidsen in de steengroeven. Dit project is ontstaan omdat er behoefte was aan bekwame gidsen die zich bewust zijn van de uitdagingen (op het vlak van industrie, veiligheid, enz.) die deze activiteit met zich meebrengt. Het weerspiegelt de wens van de groeven om hun bijzondere wereld open te stellen voor het publiek.

Om deze opleiding te verzorgen, werkte Fediex samen met Education Environnement, een vereniging die gespecialiseerd is in bewustmaking rond natuur en milieu. Tijdens vijf dagen vol leerrijke ervaringen en ontdekkingen konden de gidsen zich onderdompelen in de fascinerende wereld van de steengroeven.

Zelfs vóór hun opleiding waren de gidsen al zeer betrokken bij animatie (natuurgidsen) of onderwijs. Ze wilden deze opleiding volgen, die onderwerpen behandelde gaande van de werking van een groeve tot de rijke biodiversiteit ervan, via de geologische geschiedenis, en die theorie combineerde met praktische activiteiten in het veld.

Yvan Mahaux, trainer van de groevegidsen bij Education Environnement

“De groevegidsen hebben een groep en een identiteit gecreëerd en hebben elkaar gevonden rond gemeenschappelijke punten en interesses. Beetje bij beetje is het een menselijk avontuur geworden met mensen die het project op lange termijn willen voortzetten.”

Er zijn al talrijke bezoeken door de gidsen begeleid of zelfs volledig georganiseerd. De reacties waren altijd positief, zowel van de groeuearbeiders als van de bezoekers, die konden profiteren van hun veelzijdigheid en hun uitgebreide kennis over deze zo bijzondere omgeving.

Loïc Perros, Environmental Manager bij CCB

“Alles is heel goed verlopen! Het was een geweldige dag en de gidsen konden zich perfect aanpassen aan de improvisatie. Ze hebben allemaal een andere aanpak, wat perfect aansloot bij de animatie die we zochten.”

Anaïs Hainaut, groevegids

“Vóór de opleiding was ik me bewust van de milieu-uitdagingen die groeven met zich meebrengen. Ik heb ervoor gekozen om deze opleiding te volgen om mezelf te verdiepen in het onderwerp en me open te stellen voor een nieuwe omgeving die ik toen nog niet kende. Ik realiseerde me met name dat de gewonnen natuurlijke grondstoffen in feite deel uitmaken van ons dagelijks leven en dat het moeilijk is om zonder ze te leven.”

De ontginnings- industrie **in cijfers**

Productie (in kt)

Productie van natuurlijke aggregaten door de Fediex-leden

.....→ **50.944**

Belgische productie van natuurlijke aggregaten

.....→ **57.934**

87,9 %

Waarvan productie van natuurlijke aggregaten voor de productie van kalk en cement

.....→ **8.958**

Belgisch verbruik van natuurlijke aggregaten

.....→ **64.499**

Belgisch verbruik van gerecycleerde aggregaten afkomstig van recyclagecentra

.....→ **22.856**

Belgisch verbruik van aggregaten (natuurlijke en gerecycleerde)

.....→ **87.355**

Import-Export van natuurlijke aggregaten (in kt)

Import

.....→ **16.655**

Export

.....→ **10.090**

Evenwicht

.....→ **-6.565**

Transportwijze van natuurlijk aggregaat van de Fediex-leden (België en buitenland)

Weg

.....→ **78,6 %**

Waterweg

.....→ **17,2 %**

Spoorweg

.....→ **4,2 %**

Productie en verbruik van aggregaten (in kt)

Bronnen: berekeningen van Fediex op basis van de gegevens van de leden voor 2023 en 2024 en gegevens van VITO - NBB - COPRO - FEREDeco - FOD Economie

Fediex-leden

Productie van natuurlijke aggregaten door de Fediex-leden	
2023	2024
50.338	50.944

waarvan

Productie van natuurlijke aggregaten voor de productie van kalk en cement	
2023	2024
9.756	8.958

Situatie in België

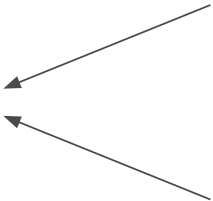
Situatie in België Belgische productie van natuurlijke aggregaten	
2023	2024
57.275	57.934

+

Belgische handelsbalans wat betreft natuurlijke aggregaten	
2023	2024
-7.515	-6.565

=

Belgisch verbruik van natuurlijke aggregaten	
2023	2024
64.790	64.499

+

=

Import van natuurlijke aggregaten in België	
2023	2024
16.525	16.655

Belgische export van natuurlijke aggregaten	
2023	2024
9.010	10.090

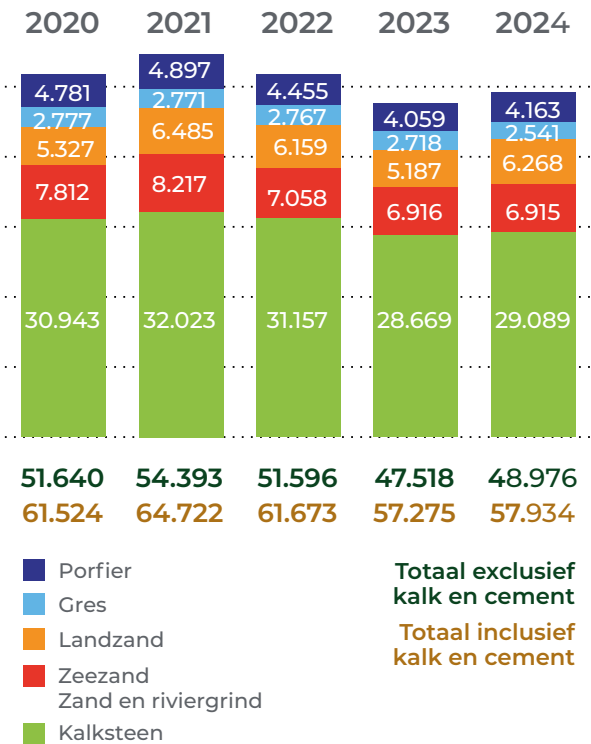
Belgisch verbruik van gerecycleerde aggregaten afkomstig van recyclagecentra	
2023	2024
22.117	22.856

Belgisch verbruik van natuurlijke en gerecycleerde aggregaten	
2023	2024
86.907	87.355

Kalkproductie (in ton)	
2022	2023
1.194.141	1.087.355

Type natuurlijk aggregaat gewonnen door Fediex-leden in België (in kt)

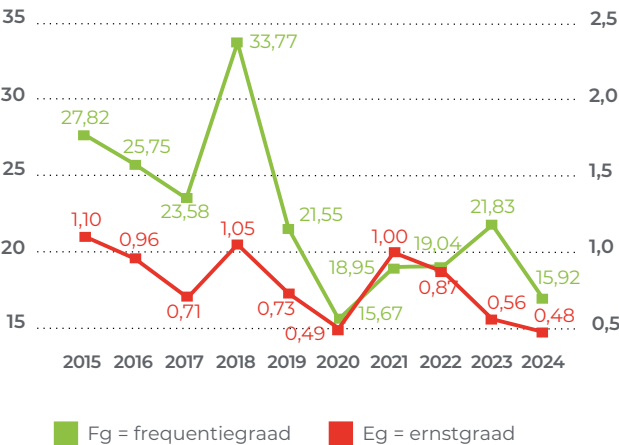
Bronnen: berekeningen van Fediex op basis van gegevens van de leden voor 2020 tot 2023

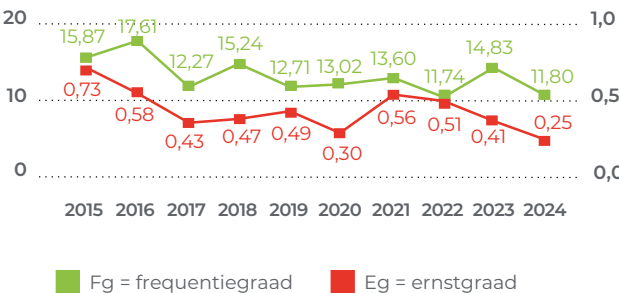
Veiligheidsgegevens

Bronnen: berekeningen van Fediex op basis van gegevens van de leden voor 2015 tot 2024

Données tous sites

Gegevens aggregaten en kalk

Analyse en opvolging van dossiers **2024**

© E. Crooy

SOCIAAL

Hervorming van het landschap van de paritaire comités (PC102)

Het werk aan de hervorming en vereenvoudiging van de paritaire subcomités voor de ontginningsindustrie (PC102) wordt voortgezet.

Elke fase van het proces zal worden onderworpen aan een juridische haalbaarheidsstudie, waarbij rekening wordt gehouden met het behoud van de arbeidsvoorwaarden, de kostenneutraliteit en de toepassing van de loonnorm.

Er zijn vier clusters bevestigd voor analyse: Verrijzeld gesteente/aggregaten, siergesteente, zand en gebakken producten

Het doel is dat elk bedrijf tot één enkel PSC behoort, zonder dat er tussen comités kan worden “geshopt”. De arbeidsvoorwaarden van de huidige werknemers blijven gehandhaafd, terwijl die van nieuwe werknemers geleidelijk worden geharmoniseerd. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de specifieke paritaire fondsen van elk PSC en aan de harmonisatie van het statuut van arbeiders en bedienden. Na goedkeuring van de richtsnoeren zullen de voorzitter van PC102 en de voorzitters van PSC officieel op de hoogte worden gebracht van de aanpak en de uitgevoerde analyses.

Federal Learning Account (FLA)

De wet van 20 oktober 2023 heeft het Federal Learning Account (FLA) ingevoerd, een digitaal platform waarop de opleidingen van werknemers worden geregistreerd. De inwerkingtreding ervan, die gepland was voor 1 april 2024, is meerdere keren uitgesteld vanwege de administratieve rompslomp. De nieuwe deadline is vastgesteld op 1 januari 2026. De federale regering heeft echter aangekondigd dat zij van plan is het FLA af te schaffen en te vervangen door een minder administratief belastend systeem, dat nog moet worden gedefinieerd.

Deze afschaffing heeft geen invloed op de verplichtingen van werkgevers, die nog steeds een opleidingsplan moeten voorstellen en het individuele recht op vijf opleidingsdagen per jaar moeten garanderen in bedrijven met twintig of meer werknemers, tenzij er andere sectorale bepalingen gelden.

TECHNIEK

Voorschriften voor bouwproducten en productnormen

De nieuwe verordening (EU) 2024/3110 van 27 november 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels voor het in de handel brengen van bouwproducten is eindelijk gepubliceerd.

De voorbereidende werkzaamheden voor het door de Commissie geïnitieerde “CPR Acquis”-initiatief (dat tot doel heeft het normatieve proces te deblokken) worden voortgezet. Het discussieproces over de essentiële kenmerken en de bijbehorende referentiemethoden zal naar verwachting in juni 2025 formeel van start gaan. Alle werkgroepen van het Comité Technique Normalisation des Granulats (CEN/TC 154) zijn geraadpleegd om een inventarisatie te maken van de huidige situatie en de gewenste situatie.

Als reactie op bepaalde administratieve non-conformiteiten die werden vastgesteld door de inspectiediensten van de FOD Economie, heeft de Technische commissie een model van prestatieverklaring (DoP) opgesteld en ter beschikking gesteld van de leden dat voldoet aan de wettelijke vereisten.

Stof en kristallijne silica

Op het gebied van de bescherming van werknemers zullen op 1 september 2025 nieuwe blootstellingsgrenswaarden van kracht worden, waardoor de maximale concentratie voor alle vormen van kristallijn siliciumdioxide wordt verlaagd van 0,1 naar 0,05 mg/m³. De Europese Commissie zal haar normen naar verwachting tegen 2026 hierop afstemmen.

ECONOMIE

Studies en prognoses

Fediex heeft met Zeegra samengewerkt aan een studie van VITO over zandstromen, maar geeft nu de voorkeur aan een bredere analyse van natuurlijke en gerecycleerde aggregaten.

Omdat project te realiseren, werd contact gelegd met ICEDD, een bureau dat gespecialiseerd is in prognoses en dat de sector goed kent, onder meer omdat het verschillende studies heeft uitgevoerd voor het Waalse Gewest (toestand van het milieu, sectorale monografieën, enz.). Het onderzoek heeft betrekking op alle natuurlijke aggregaten, inclusief zand, en gerecycleerde aggregaten, en zal bijzondere aandacht besteden aan de ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en normen die hun gebruik in de komende tien jaar kunnen beïnvloeden.

Grensoverschrijdende uitdagingen, regelgeving en transport

Het vrachtvervoer tussen België en Frankrijk blijft een gevoelig dossier.

België steunt de door de Europese Commissie aanvaarde afwijking die het verkeer van 44 ton voor intermodale trajecten toestaat. Frankrijk beperkt echter nog steeds het grensoverschrijdend verkeer tot 40 ton, onder verwijzing naar de veiligheid van zijn infrastructuur.

Een Belgisch voorstel om een grensoverschrijdende vrijhandelszone van 150 km in te stellen, is niet doorgegaan bij gebrek aan consensus in de Raad van de Europese Unie voor Vervoer (juni 2024).

Onder het Hongaarse voorzitterschap is er geen vooruitgang geboekt en blijft de huidige regel (40 ton voor internationaal vervoer, behalve intermodaal vervoer) van kracht.

Gerecycleerd aggregaat en BENOR-certificering

De kwestie van gerecycleerde materialen en hun certificering is een belangrijk punt in het huidige debat en werd aangemerkt als een strategische pijler in het kader van de Strategie 2024-2028. De BENOR-certificering werd naar voren geschoven als een manier om de duurzaamheid en het milieubewustzijn van de in de bouw gebruikte materialen te garanderen. Hoewel deze certificering wordt ondersteund door ecologische initiatieven, roept ze toch enkele bezorgdheden op in de sector. Een van de belangrijkste zorgen van de aggregaatsector betreft de wildgroei aan ecologische labels, die de markt zowel voor consumenten als voor spelers in de sector onoverzichtelijk kunnen maken.

Een dergelijke certificering moet dan ook voortbouwen op bestaande initiatieven binnen de sector, zoals bijvoorbeeld de CSC (Concrete Sustainability Council).

© E. Crooy

MILIEU

Koolstofovereenkomsten

Na het aflopen van de ADB2-brancheovereenkomsten eind 2023 (resultaten: +20% energie-efficiëntie en -22,3% CO₂), gaan Fediex en haar leden in 2025 de nieuwe koolstofovereenkomsten aan.

Fediex pleit ervoor dat het nieuwe mechanisme in het verlengde ligt van de brancheovereenkomsten en dat bedrijven zich de nieuwe methodologie goed eigen kunnen maken. Bij de beoordeling van het ambitieniveau moet rekening worden gehouden met de weg die bedrijven al hebben afgelegd en met hun technische en economische realiteit.

Bodem en ondergrond

Soil Monitoring Law

Het voorstel voor een Europese richtlijn inzake bodemmonitoring baart de ontginningssector grote zorgen, omdat deze ten onrechte in verband wordt gebracht met “bodemvernietiging”, terwijl het regelgevingskader met betrekking tot de bodem al bijzonder uitgebreid is.

Fediex pleit samen met het NEEIP voor de uitsluiting van de ontginningsindustrie of de vervanging van het begrip door het meer realistische “soil removal”. De Europese besprekingen worden in 2025 voortgezet onder het Poolse voorzitterschap.

Codex voor het beheer van bodemrijdommen

Deze codex, die op 1 juli 2024 in werking is getreden, is niet van toepassing op groeven, aangezien Fediex hun uitsluiting heeft verkregen. Opgemerkt moet worden dat verschillende bepalingen van deze codex nog steeds in behandeling zijn bij gebrek aan uitvoeringsbesluiten en dat er een beroep is ingesteld bij het Grondwettelijk Hof.

Natuur en biodiversiteit

Nature Restoration Law

Deze Europese verordening, die op 18 augustus 2024 in werking is getreden, schrijft voor dat tegen 2030 20% van de land- en mariene gebieden en tegen 2050 100% van de aangetaste ecosystemen moeten worden hersteld.

Fediex heeft deelgenomen aan de impactbeoordeling die in Wallonië is uitgevoerd en benadrukt dat rekening moet worden gehouden met de inspanningen die de sector al heeft geleverd (creatie van habitats, instandhoudingsprojecten).

Droogzuigingswater

Het decreet van 2021 verplicht groeven die hun droogzuigingswater optimaal benutten om preventiezones af te bakenen.

Hoewel het Fonds voor milieubescherming normaal gezien de kosten voor het naleven van de normen dekt, werd de toegang aan groeven geweigerd. Fediex pleit voor hun opname, aangezien zij via de heffing volledig bijdragen aan de financiering van het fonds.

© E. Crooy

Het **Fediex-** team

© E. Crooy

Het Fediex-team staat tot uw beschikking voor alle vragen, informatie of verzoeken om samenwerking.

Elk lid brengt zijn expertise in om bedrijven in de sector te begeleiden en de acties van het Verbond te ondersteunen.

Aarzel niet om rechtstreeks contact op te nemen met de persoon die verantwoordelijk is voor uw interessegebied: wij staan klaar om u te helpen.

Om u aan te melden voor onze nieuwsbrief en ervoor te zorgen dat u geen enkel nieuws uit de sector mist, kan u contact met ons opnemen via fediex@fediex.be.

Sébastien LOISEAU

Afgevaardigd Bestuurder
s.loiseau@fediex.be
0474/48.90.20

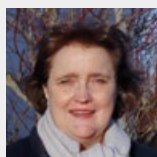
Michel CALOZET

Algemeen Secretaris
m.calozet@fediex.be
0476/91.00.19

Thierry VANMOL

Technisch en Veiligheid Adviseur
t.vanmol@fediex.be
0470/66.42.98

Myriam DE MARREZ

Coördinator Sociale Relaties
m.demarrez@fediex.be
0484/82.52.05

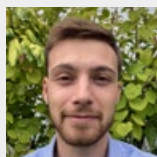
Céline PETIT

Communicatie Medewerkster
c.petit@fediex.be
0477/87.57.38

Jeremy DEFACQZ

Natuur en biodiversiteit adviseur
j.defacqz@fediex.be
0472/04.56.51

Rémy PARENT

Milieu en Ruimtelijke
Ordering Adviseur
r.parent@fediex.be
0474/21.13.23

**FÉDÉRATION DES INDUSTRIES EXTRACTIVES DE BELGIQUE
VERBOND VAN ONTGINNINGSBEDRIJVEN IN BELGIË**

Rue Edouard Belin, 7 | B-1435 Mont-Saint-Guibert | +32 (0)2 511 61 73 | info@fediex.be
www.fediex.be